امساک ِبدون تقید به زمان، اقتضاء اولیه صوم در کلام شیخ انصاری

راجع به صوم یادآوری کنم تا به فرمایشات علماء برسیم. راجع به صوم، بیان این بود: اصل اقتضاء ماهیت صوم امساک است. لذا در مقدمه کتاب صوم، مرحوم شیخ انصاری هم در جامعیت تعریف اشکال میکنند و هم در مانعیت آن. بعد میفرمایند:

> **فالأحسن أن يقال: إنّ هذا تعريف للصوم مع قطع النظر عن اعتبار وقوعه في الزمان المخصوص، بأن يجعل اليوم ظرفا له خارجا عن مفهومه، كما يشير إليه قوله تعالى ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيامَ إِلَى اللَّيْلِ، أو يقال: إنّ هذا تعريف له بعد ملاحظة معروفيّة أخذ اليوم في مفهومه.**
>
> **[1]**

«أو يقال: إنّ هذا تعريف له بعد ملاحظة معروفيّة أخذ اليوم في مفهومه»؛ یعنی میتوان برای صوم ماهیتی را در نظر بگیریم که در آن تقید بهروز نباشد ای ملاحظات بعدی باشد. کلمه «بعد ملاحظة» یک نحو ارتکازی در طولیت است. یعنی ماهیت صوم میتواند تعریف های خاص خودش را در مراتب داشته باشد و در طول هم باشند. نه اینکه بعد از معروفیت، دیگر ماهیت قبلی لاماهیة شود. بلکه خودش را حفظ کرده اما با یک چیز اضافی. با یک سر باری در طول خودش.

---

[1] كتاب الصوم، الأول نویسنده : الشيخ مرتضى الأنصاري صفحه : ۱۶

بازبینی #1
ایجاد شده 3 مه 2026 13:48:09 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 مه 2026 13:48:59 توسط ... .